

รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว(เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556

PROJECT EVALUATION REPORT UNDER THE DEVELOPMENT OF THE CARING STUDENTS SYSTEM IN ANUBAN NONGBUA SCHOOL, NAKHONSAWAN PROVINCE.

เทพประทาน คีโล*

บทคัดย่อ

การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินสภาพบริบทของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 2) ประเมินสภาพปัจจัยการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 3) ประเมินสภาพกระบวนการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 4) ประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 และ 5) ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มาประยุกต์ใช้ในการประเมิน ประชากร ได้แก่ ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,024 คน กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง จำนวน 620 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 4 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมินโครงการ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านบริบทของโครงการ รองลงมา คือ ด้านกระบวนการของโครงการ และด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ตามลำดับ ส่วนด้านผลผลิตของโครงการมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, ระบบติดตามช่วยเหลือนักเรียน, โรงเรียนอนุบาลหนองบัว

Abstract

The purpose of this report were to evaluate development of the student caring system of Anuban Nongbua School (Dhep Vittayakom), in 5 aspects: 1) context 2) input 3) process 4) output and 5) stakeholder's satisfaction in Academic Year 2556 using the Daniel Stufflebeam CIPP Model assessment. The specific instruments consisted of 4 content units applying in (1) Contextual evaluation (2) Input evaluation (3) Process evaluation (4) Products evaluation. The total population is 2,024. The purposive sample were teachers, students, student parents and school boards that it consisted of 620. Research instruments used were 4 of 5 level checklist questionnaires. The reporter analyzed the collected data by computer program and presented in the forms of statistical means and standard deviation.

The result of the study were as follows : overall units was found to be at high level. The result of contextual evaluation was found to be at the most. The result of processes evaluation was found to be at high level and got the second. The result of inputs evaluation was found to be at high level and got the third. And the result of products evaluation was found to be at high level and got the least.

Keywords : Project Evaluation, Student Caring System, Anuban Nhongbua School.

บทนำ

ด้วยสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยยุคปัจจุบันได้รับผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยี เป็นสภาวะการณ์ของโลกที่กำลังเคลื่อนจากยุคข้อมูลข่าวสารโลกกำลังจะกลายเป็นมิติที่แบนราบด้วยความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร มีการแข่งขันกันมากขึ้น ประชากรไทยย่อมได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, 5) ผลกระทบต่อวิถีดำรงชีวิตและความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนไทยในหลายรูปแบบ เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านทัศนคติและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน มีค่านิยมแบบบริโภคนิยมอย่างฟุ่มเฟือย การห่างเหินจากศาสนา การทะเลาะวิวาท ติดยาเสพติดการเสพลีลามกอนาจาร ติดเกม รวมทั้งการจมน้ำเสียชีวิต และอุบัติเหตุจากการเดินทางของเด็กและเยาวชน ฯลฯ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, 12)

จากสถิติของศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557, 1) ประจำปี พ.ศ. 2556 พบว่า มีเด็กนักเรียนได้รับการช่วยเหลือจากศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวม 60,841 ราย จึงเป็นภารกิจสำคัญที่กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานทุกภาคส่วนต้องเร่งประสานความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันแก้ปัญหา และเยียวยารักษาเพื่อให้การศึกษาของเราเป็นไปในทิศทางที่มีคุณค่าต่อตัวผู้เรียนต่อสังคมในทางสร้างสรรค์มากขึ้น ให้เป็นไปในทิศทางที่ก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ก่อให้เกิดรูปธรรมในการศึกษา ก่อให้เกิดผลผลิตขึ้นในวงการการศึกษา (ไพฑูริย์ สินลารัตน์และคณะ, 2554,6) การสร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตด้วยความปลอดภัยจากภาวะวิกฤติดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา แต่การดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนยังไม่ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมายการขับเคลื่อนระบบไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2550, ค)

โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ได้เข้าร่วมโครงการของกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 และจากผลการประเมินตนเองของโรงเรียนทำให้ทราบถึงปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน ในบางด้านไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เนื่องจากสภาพการดำเนินงานและสาเหตุของปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น ทำให้โรงเรียนต้องหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้น (โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม), 2557, 18-21) การดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ประจำปีการศึกษา 2556 ครั้งนี้

เลือกประยุกต์ใช้รูปแบบชิป (CIPP Model) ของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2001,261-265) เพื่อใช้เป็นสารสนเทศตัดสินใจตรวจสอบความเป็นไปได้ความเหมาะสมของโครงการก่อนที่จะดำเนินการ การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ และการประเมินหลังการดำเนินโครงการ (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2555, 39-40) ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ประจำปีการศึกษา 2556
2. เพื่อประเมินปัจจัยการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ประจำปีการศึกษา 2556
3. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ประจำปีการศึกษา 2556
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ประจำปีการศึกษา 2556
5. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556

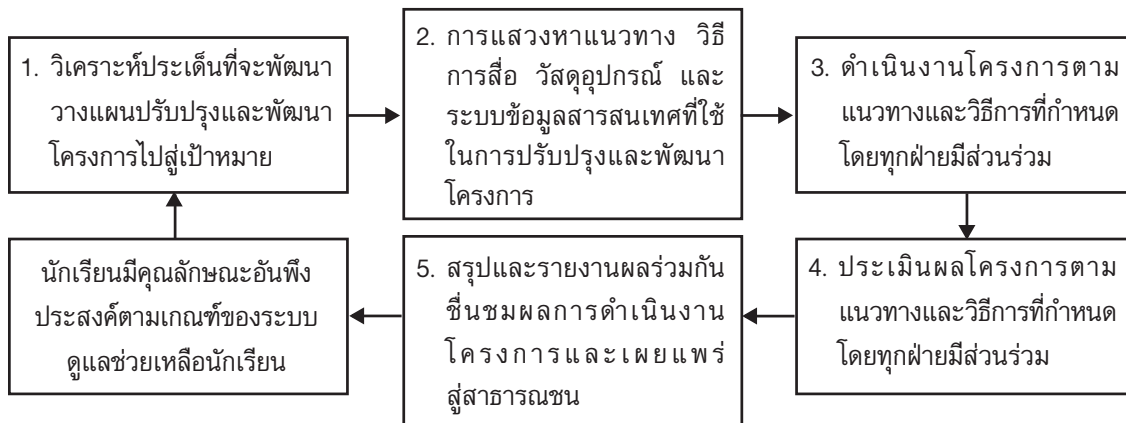
วิธีการดำเนินการ

ขอบเขตของการประเมินโครงการ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาการประเมินครั้งนี้ได้ประยุกต์รูปแบบชิป (CIPP Model) ดังนี้
 - 1.1 บริบทของโครงการเป็นความเหมาะสมของหลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย
 - 1.2 ปัจจัยการดำเนินงานของโครงการเป็นความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ สื่อวัสดุอุปกรณ์ และความพร้อมด้านระยะเวลาของโครงการ
 - 1.3 กระบวนการดำเนินงานของโครงการเป็นกระบวนการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556
 - 1.4 ผลผลิตของโครงการเป็นผลจากการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพนักเรียน 2) ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 10 กิจกรรม 3) ด้านบุคลากรและ 4) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง
2. ขอบเขตด้านประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) จังหวัดนครสวรรค์ ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,024 คน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่และระยะเวลาพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ดำเนินการในปีการศึกษา 2556

ขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการ

ผู้ประเมินดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กระบวนการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ เป็นครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,024 คน ประกอบด้วยครู จำนวน 51 คน นักเรียน จำนวน 980 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 980 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ในปีการศึกษา 2556 กำหนดขนาดโดยใช้ตารางของเครซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, 9-40) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 620 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling Technique) ประกอบด้วยครูผู้ดำเนินโครงการของทุกระดับชั้น จำนวน 51 คน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ที่ไม่ใช่ครูและผู้บริหาร ผู้ดำเนินโครงการ จำนวน 13 คน นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 278 คน และผู้ปกครองของนักเรียน ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 278 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นแบบตรวจสอบรายการมาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) จำนวน 4 ฉบับ ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นในการประเมินบริบท และปัจจัยนำเข้าของโครงการ เป็นการประเมินเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ความเหมาะสมด้านความรู้บุคลากรงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ระยะเวลาในการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม)

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นในการประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการด้านความเหมาะสมของขั้นตอน กระบวนการและกิจกรรมของโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม)

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นในการประเมินผลผลิตโครงการ เป็นการประเมินผลในด้านคุณภาพของผู้เรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และบุคลากร

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาด้านการบริหารการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษาได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการประเมินในด้านความตรงเชิงเนื้อหา และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่รับเป็นผู้เชี่ยวชาญมีบัญชีรายชื่อที่ภาคผนวก

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Objective Congruence) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, 132-133) ทั้งนี้ผู้ประเมินใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งได้ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับตามที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมามีวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างครูนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่มีสภาพบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) คือ โรงเรียนอนุบาลท่าตะโก อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ และโรงเรียนอนุบาลไพศาลย์ อำเภอไพศาลย์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจด้านภาษา และหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นรายฉบับ ระหว่าง 0.81-0.92 ดังนี้ ฉบับที่ 1 ด้านบริบทและปัจจัยของโครงการ เท่ากับ 0.92 ฉบับที่ 2 ด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ เท่ากับ 0.92 ฉบับที่ 3 ด้านผลผลิตของโครงการ เท่ากับ 0.86 และฉบับที่ 4 ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ เท่ากับ 0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 ทั้งในระยะ 1) ก่อนเริ่มดำเนินงาน 2) ระหว่างดำเนินโครงการ 3) ระยะหลังสิ้นสุดโครงการโดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วง 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2557 จำนวน 620 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 620 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ประเมินนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลในการแปลความหมายข้อมูล ได้ประยุกต์ใช้เกณฑ์ของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, 132-133) โดยกำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีความสอดคล้อง/มีความเหมาะสม/มีผลการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีความสอดคล้อง/มีความเหมาะสม/มีผลการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีความสอดคล้อง/มีความเหมาะสม/มีผลการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีความสอดคล้อง/มีความเหมาะสม/มีผลการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีความสอดคล้อง/มีความเหมาะสม/มีผลการปฏิบัติ/มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

เกณฑ์การประเมินผลผลิตของโครงการเกณฑ์การประเมินผลผลิตในครั้งนี้ใช้ค่าเฉลี่ยของการประเมินในแต่ละด้านต้องเท่ากับหรือมากกว่า 3.50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่า 1.00

สรุปผลการประเมินโครงการ

ข้อมูลทั่วไปของครูผู้ปฏิบัติงานโครงการที่ตอบแบบประเมิน เป็นเพศหญิงร้อยละ 82.35 มีอายุ 51 - 60 ปี มากที่สุด ร้อยละ 76.47 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 84.31 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 30 ปีขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 54.90 นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการเป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.47 และส่วนใหญ่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 20.00 รองลงมา กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 18.37 ผู้ปกครองนักเรียนที่ตอบแบบประเมิน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.39 มีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 37.65 รองลงมา อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 26.84 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 70.41 และมีวุฒิระดับปริญญาตรี ร้อยละ 27.96 และประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 40.20 รองลงมาอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 26.84 และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบแบบประเมิน เป็นเพศชาย ร้อยละ 76.92 มีอายุตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 61.54 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53.85 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 38.46 ประกอบอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 84.62

ผลการประเมิน ด้านบริบทของโครงการ ผลการประเมินตามระดับความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านบริบทของโครงการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า โครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหลักการการดำเนินการที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ กิจกรรมที่ดำเนินการตามโครงการฯ ส่งเสริมให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51) ส่วนกิจกรรมที่ดำเนินการตามโครงการฯ ส่งเสริมให้ระบบดูแลช่วยนักเรียนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) อยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้าในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการในด้านบุคลากร ในภาพรวม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาในความพร้อมด้านบุคลากรของผู้บริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.54) และเมื่อพิจารณาความพร้อมด้านบุคลากรของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.52)

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการในด้านงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนการใช้งบประมาณ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.64) อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ งบประมาณที่โรงเรียนจัดให้ ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การได้รับสนับสนุนงบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.73) อยู่ในระดับปานกลาง

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการในด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินงานพัฒนาส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.53) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ/เว็บไซต์ สำหรับการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.67)

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการในด้านระยะเวลาดำเนินงาน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาการดำเนินงานตามโครงการ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของปฏิทินปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.46) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การวางแผนและความยืดหยุ่นของเวลาในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.56)

ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ ผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตามระดับความคิดเห็นของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการของโครงการ ผลประเมินในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายการกระบวนการ พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ในส่วนของการประเมินขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของครูผู้ปฏิบัติงานโครงการ ในส่วนกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมทั้งระบบ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.58)

ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตามระดับความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผลผลิตของโครงการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า

1) ผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตามระดับความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผลผลิตของโครงการ ในส่วนของคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.68)

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตามระดับความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผลผลิตของโครงการ ในส่วนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.61)

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตามระดับความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในส่วนของบุคลากร โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.77)

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ในด้านที่นักเรียนรู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.70)

ผลการประเมินในภาพรวมของโครงการ ผลการประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 ในภาพรวมรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านบริบทของโครงการ โดยผลประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการของโครงการ ผลประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.58) และด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.57) ส่วนด้านผลผลิตของโครงการ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.65) อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. จากผลการประเมินโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 ตามระดับความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้ผลการประเมินตามรูปแบบการประเมินแบบชิปในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านนั้น นับว่าสอดคล้องกับมีวัตถุประสงค์ของโครงการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, 5-6) ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับสภาพการดำเนินงานจริงของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ปีการศึกษา 2556 และสามารถคาดคะเนได้ว่า ถ้าคณะกรรมการดำเนินงานมีความเข้มแข็งและสามารถสร้างเครือข่ายกับองค์กรและชุมชนได้มากยิ่งขึ้น ประสานความร่วมมือด้านงบประมาณและสื่อวัสดุอุปกรณ์มากยิ่งขึ้น ภายใต้กระบวนการดำเนินงานและระบบที่อยู่ในระดับมากนี้ ก็เชื่อมั่นได้ว่าจะสามารถยกระดับผลการประเมินโครงการให้ขึ้นไปในระดับมากที่สุดได้ในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป

2. จากผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการประเมินเกี่ยวกับสภาพบริบทในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมกับการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก

หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของโครงการที่กำหนดขึ้นนั้น ผู้บริหารและครูได้ มีการวิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของโรงเรียนในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านสภาพบริบทอย่างเป็นระบบ โดยเป็นไปตามกรอบนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, 5-6) และโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ได้ดำเนินการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย รวมถึงกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายและโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการประเมินที่จึงอยู่ในระดับมาก ดังนั้นระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ในปีการศึกษา 2556 จึงเป็นระบบที่มีหลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนจนได้ผลการประเมินในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชุดมา พงษ์เกษ (2552, 109) ที่ทำการศึกษการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 และยังสอดคล้องกับสุริย์ เกิดในหล้า (2553, 49) ที่ศึกษาการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนท้าวพรพิทยาสรรพ์ จังหวัดสระแก้ว

3. จากผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโครงการ 1) ความพร้อมด้านบุคลากร 2) ความพร้อมด้านงบประมาณ 3) ความพร้อมด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสารสนเทศ และ 4) ความพร้อมด้านระยะเวลา ดำเนินงานในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคลากรโดยภาพรวมและในทุกสาระรายการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชุดมา พงษ์เกษ (2552, 109) ที่ทำการศึกษการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุริย์ เกิดในหล้า (2553, 49) ที่ได้ศึกษการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนท้าวพรพิทยาสรรพ์ จังหวัดสระแก้ว ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารและครูที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินงานมีความชำนาญเนื่องจากปฏิบัติงานโครงการมาอย่างต่อเนื่องนับสิบปี จนชำนาญการ ประกอบกับนโยบายของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาบุคลากรโดยการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการและรับการนิเทศติดตามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ส่งผลให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี ผลการประเมินด้านบุคลากรจึงอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชุดมา พงษ์เกษ (2552, 109) ที่ทำการศึกษการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุริย์ เกิดในหล้า (2553, 49) ที่ได้ศึกษการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนท้าวพรพิทยาสรรพ์ จังหวัดสระแก้ว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนจำนวนมาก จึงได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ ประกอบกับคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีการวางแผนจัดหางบประมาณแบบมีส่วนร่วม ทั้งจากเงินประมาณและจากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยการระดมทรัพยากรเป็นค่าตรวจสารเสพติด การเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และจากองค์กรภายนอกอื่นอย่างเพียงพอส่วนรายการด้านงบประมาณที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การได้รับสนับสนุนงบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.73) อยู่ในระดับปานกลางนั้น สะท้อนให้เห็นว่า

โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ยังขาดการระดมทรัพยากรสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการที่โรงเรียนมีงบประมาณของรัฐสนับสนุนที่เพียงพอ จึงไม่ประสงค์จะรบกวนจากองค์กรภายนอก และชุมชนท้องถิ่น

4. จากผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของขั้นการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านเตรียมการขั้นการดำเนินงานและขั้นการประเมินผล สรุปผลและรายงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการที่เป็นระบบมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพพื้นฐานเพื่อวางแผนดำเนินงานมีการจัดโครงสร้างการดำเนินงานกำหนดบทบาทผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน จัดการประชุม ชี้แจง สร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน และนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานอย่างต่อเนื่อง และจากผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่โรงเรียนได้จัดการอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูผู้ดำเนินโครงการในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะเกี่ยวกับทักษะ การปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและวางแผนแก้ไขและจัดกิจกรรมส่งเสริมร่วมกัน โดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจส่งผลให้การปฏิบัติงานตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปด้วยเหมาะสมระดับมากสอดคล้องกับประเสริฐ สวนจันทร์ (2553, 97) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 และพรพิศ นาถมทอง (2554, 111) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ส่วนผลการศึกษาของนฤพล กองทรัพย์ (2556) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีระดับ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งต่ออยู่ในระดับปานกลาง

5. จากผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการที่พบว่าคุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและแต่ละรายการ สอดคล้องกับที่พรพิศ นาถมทอง (2554, 111) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีข้อค้นพบ คือ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับที่ประเสริฐ สวนจันทร์ (2553, 97) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งต่อ

และสอดคล้องกับที่พรพิศ นาถมทอง (2554, 111) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีข้อค้นพบ คือ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาที่ประเสริฐ สวนจันทร์ (2553, 97) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตามลำดับ

6. จากผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ พบว่า มีความพึงพอใจต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกรายการนั้น ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ปัญหาของบุตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, 36) ส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดพฤติกรรมความพึงพอใจต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในระดับมากและให้ความร่วมมือ สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1) ครูผู้ปฏิบัติงานโครงการควรจัดให้มีการสะท้อนผลการประเมินโครงการและพัฒนากิจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 2) ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ชุมชน หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายโครงการส่งเสริมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ทั้งในชั้น การวางแผน การดำเนินการพัฒนา การจัดกิจกรรมและการประเมินผลโครงการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ
- 2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา หรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3) ควรศึกษาความสัมพันธ์ผลการประเมินโครงการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนกับคุณภาพของผู้เรียนตามผลการประเมินระดับชาติต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). **แนวทางการดำเนินงานระบบการช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2556). **รายงานการดำเนินงานคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2556**. กรุงเทพฯ : ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน.
- _____. (2557). **รายงานการดำเนินงานคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2557**. กรุงเทพฯ : ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน.
- ชุตินา พงษ์เกษ. (2552). **การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นฤมล กองทรัพย์. (2556). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3**. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประเสริฐ สวนจันทร์. (2553). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพิศ นาถมทอง. (2554). **การศึกษาระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พวงรัตน์ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2555). **หลักการวัดและประเมินผล**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : แฮลล์ออฟเคอร์มิสท์.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2554). **CCPR กรอบคิดใหม่ทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- สุรีย์ เกิดในหล้า. (2553). **การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทพราชวิทยา จังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)**. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม), โรงเรียน. (2557). **รายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม) ประจำปีการศึกษา 2556**. นครสวรรค์ : ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม).

Guskey, T.R. (2008). **Evaluation professional development**. California : A Sage Publication Company.

Stufflebeam, D.L. (2001). **Evaluation Models**. San Francisco : Jossey-Bass.